

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКИЙ КОЛЕГІУМ»
ІМЕНІ Т.Г. ШЕВЧЕНКА**

**Навчально-науковий інститут історії та соціогуманітарних дисциплін
імені О.М.Лазаревського**

Кафедра історії України, археології та краєзнавства

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Завідувач кафедри

Острянко А.М.

(підпис) (прізвище та ініціали)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕХНОЛОГІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

(назва навчальної дисципліни)

Освітня програма 014 Середня освіта (Історія)

2022–2023 навчальний рік

Робочу програму розглянуто та схвалено на засіданні кафедри історії України, археології та краєзнавства Національного університету «Чернігівський колегіум імені Т.Г.Шевченка»

Протокол №1 від «31» серпня 2022 р.

Розробники: Гринь Олена Володимирівна, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії України Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка.

Мова навчання – українська.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Технології дистанційного навчання» є вибірковою в освітній програмі 014.03 Середня освіта (Історія). Вона охоплює основні аспекти методології дистанційного навчання, засоби та інструментарій дистанційного навчання та практичні методичні рекомендації організації дистанційного навчання на уроках історії.

Предметом вивчення є технології дистанційного навчання.

Програма навчальної дисципліни складається з двох змістових модулів:

1. Методологія та методика дистанційного навчання
2. Засоби та інструментарій дистанційного навчання.

Метою навчальної дисципліни «Технології дистанційного навчання» є ознайомлення здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр» із загальними принципами, методологією та методикою дистанційного навчання, формування в них практичних компетентностей, які стануть у нагоді у подальшій педагогічній діяльності.

Обсяг дисципліни

	Денна форма	Заочна форма
Кількість кредитів ECTS	3	–
Кількість годин:	90	
лекції	14	
практичні / семінарські	16	
лабораторні	-	
- індивідуальні завдання	-	
- самостійна робота студента	60	

Статус навчальної дисципліни – вибіркова.

Передумови для вивчення дисципліни. Вивчення раніше «Педагогіки» та «Методики викладання історії».

Очікувані результати навчання (програмні результати навчання, загальні та фахові компетентності), що формуються у процесі вивчення дисципліни «Технології дистанційного навчання».

Шифр згідно ОПН	Компетентності
ЗК 03	Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи в команді з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності. Здатність до прийняття ефективних рішень, мотивування людей до досягнення спільної мети та відповідального ставлення до професійних обов'язків.
ЗК 04	Здатність до неперервного навчання, опанування нових знань та способів мислення з високим ступенем автономії.
ЗК 05	Здатність до генерування нових науково-теоретичних і практико-

	спрямованих ідей, критичного осмислення проблем у галузі освіти, педагогіки, історії та на межі цих галузей знань, до пошуку ефективних шляхів виявлення та розв'язання проблем, пов'язаних з професійною педагогічною діяльністю у різних середовищах.
ЗК 07	Здатність виявляти ініціативу у професійній сфері, проводити інноваційну діяльність, управляти робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів.
ФК 04	Знання та володіння на фаховому рівні методами навчання історії, виховання та розвитку учнів.
ФК 05	Здатність запроваджувати інноваційні технології в освітній процес закладів загальної середньої освіти, здатність моделювати зміст навчання історії відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів.
ФК 07	Здатність доносити знання до учнів закладів загальної середньої освіти, формувати мотивацію та організувати їхню пізнавальну діяльність при трансляції знань з історії.
ФК 08	Здатність до використання сучасних інформаційних технологій в освітньому процесі та в наукових дослідженнях.
Здобувач вищої освіти буде здатен	
ПРН 01	Уміння аналізувати й розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у сфері професійної діяльності або навчання.
ПРН 02	Здатність чітко і логічно відтворювати базові історичні знання, оцінювати нові відомості, факти, події та інтерпретації в контексті формування в учнів цілісної історичної картини світу.
ПРН 03	Розуміння й використання основних сучасних термінів і положень історичних наук та методики їх викладання, а також здатність аналізувати, порівнювати і класифікувати результати діяльності науковців різних напрямків і шкіл. Знання та розуміння історіографії для аналізу сучасних наукових дискусій із проблем вітчизняної та всесвітньої історії.
ПРН 04	Уміння використовувати методологію історії як науки, характеризувати об'єктивно й неупереджено історичні події та постаті різних історичних періодів, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між окремими подіями та явищами на підставі критичного аналізу історичних джерел, інтеграції їх змісту, визнання й сприйняття різноманітності їх оцінок.
ПРН 05	Вміти працювати з письмовими, речовими, етнографічними, усними, архівними та іншими історичними джерелами.
ПРН 06	Виявляти взаємозв'язки між процесами у минулому та на сучасному етапі, аналізувати суспільні процеси в історії України у контексті європейської та світової історії.
ПРН 07	Розуміти і виявляти відмінності в історіописанні, поглядах на минуле представників різних епох та у різних контекстах.
ПРН 08	Брати участь у плануванні та виконанні наукових досліджень у сфері історії, презентувати результати досліджень, аргументувати висновки.
ПРН 11	Здійснювати аналіз ситуацій з урахуванням історичного контексту та/або історичних передумов.
ПРН 13	Розуміти загальні та специфічні риси історичного розвитку різних регіонів України, Європи та світу, фактори, що зумовлюють різноманіття культур та національних спільнот, ефективно співпрацювати з носіями різних історичних та культурних цінностей.
ПРН 15	Застосовувати набуті спеціальні компетентності на широкому громадсько-політичному та суспільному рівнях, аргументувати важливість соціальних функцій історика в сучасному суспільстві.

Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
83 – 89	B	добре	
75 – 82	C		
68 – 74	D	задовільно	
60 – 67	E		
35 – 59	Fx	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Засоби діагностики результатів навчання

Залік, тести, есе, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, студентські презентації та виступи на наукових заходах.

Програма та структура навчальної дисципліни

Модуль 1. Методологія, засоби та інструментарій дистанційного навчання

Тема 1. Вступ. Поняття дистанційного навчання. Змішане навчання та його моделі.

Історія розвитку дистанційної освіти в Україні і світі. Законодавча база. Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти від 8 вересня 2020 р. №1115. Переваги і недоліки дистанційної форми навчання.

Тема 2. Методологія та методика дистанційного навчання

Взаємодія між учасниками освітнього процесу під час дистанційного навчання. Комунікація між учителем та учнями. Гнучкість часу, місця, темпу та траєкторії навчання.

Академічна доброчесність.

Повернення до очного навчання.

Тема 3. Методика дистанційного навчання

Мотивація та методи роботи по формуванню історичних компетентностей за умов дистанційного навчання.

Синхронний та асинхронний режими дистанційного навчання. Дистанційне навчання за умов відсутності цифрової взаємодії.

Особливості оцінювання учнів та контроль активності кожного з них за умов дистанційного навчання. Формувальне оцінювання як важлива складова змішаного навчання. Організація групової роботи із застосуванням технологій дистанційного навчання. Зворотний зв'язок.

Модуль 2. Засоби організації дистанційного навчання.

Тема 1. Засоби організації дистанційного навчання.

Критерії вибору засобів організації дистанційного навчання.

Форми онлайн комунікації. Створення комунікативного простору: налагодження первинної комунікації та створення простору для організації дистанційного навчання.

Веб-ресурси для дистанційного навчання. Moodle, Google Classroom, G Suite for Education, Class Dojo.

Сервіси для проведення відеоконференцій та онлайн зустрічей: Zoom, Skype, Google Meet, Microsoft Teams.

Тема 2. Реалізація комунікаційної структури за допомогою різних сервісів.

Практичні приклади реалізації комунікаційної структури за допомогою різних сервісів.

Модуль 3. Інструменти дистанційного навчання

Тема 1. Інструменти для вивчення нового матеріалу

Навчальні презентації. Сервіси для створення презентацій (Google presentation, Canva, Prezi, Beautiful.ai та ін.). Безкоштовні шаблони для презентацій: Slidesmania, Slidescarniva

Навчальне відео. Використання платформ, що містять навчальне відео. Інструменти для створення навчального відео (PopkornMaker, Meograph, RenderForest). <https://www.renderforest.com/>

Віртуальні дошки: Padlet, Blendspace, ExplainEverything, Lino.

Тема 2. Інструменти для опитування та оцінювання

Онлайн ресурси для створення інтерактивних завдань та опитувань: LearningApps, Worldwall, Socrative, Flippity. Сервіси миттєвого опитування (Kahoot, Mentimeter). Інтерактивні робочі аркуші Liveworksheets. Umapalata. Конструктори ребусів, анаграм. Ресурси для створення QR-кодів (Vocaroo, Creambee та ін.).

Можливості віртуальних платформ «На урок», «Всеосвіта», «Ранок» при оцінюванні знань учнів.

Тема 3. Цифрова творчість учнів.

Інструменти для цифрової творчості учнів. Інтерактивний плакат (Glogster). Створення мемів, Gif-зображень, анімаційних роликів (Toontastic 3D).

Сервіси Google у дистанційному навчанні.

Соціальні мережі у процесі дистанційного навчання. Facebook, Instagram, YouTube та ін.

Сервіси для проведення групової роботи. Спільна робота з документами, створення інтелектуальних карт (CartoDB, Mindomo, Mindmeister).

Тема 4. Нестандартні форми роботи за умов дистанційного навчання.

Веб-квести у процесі дистанційного навчання. Веб-ресурси для створення квестів: Learnis, Genially, Sutori, Tilda, Zunal. Використання LearningApps,

Padlet, LinoIt, GoogleBlog, GoogleSite при розробці квестів. Організація квесту за допомогою PowerPoint. Відеоквести.

Віртуальна екскурсія у процесі дистанційного навчання. Методичні вимоги та онлайн платформи для її проведення.

Мобільні застосунки: "Всеукраїнська школа онлайн", застосунки для підготовки до зно з історії, навчальні ігри.

Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	Разом	у тому числі				
л		пр	лаб.	інд.	срс	
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1. Методологія, засоби та інструментарій дистанційного навчання						
Тема 1. Поняття дистанційного навчання. Історія розвитку дистанційної освіти в Україні і світі. Переваги і недоліки дистанційної форми навчання. Методологія дистанційного навчання	9	2				7
Тема 2. Методика дистанційного навчання	9	2	2			5
Разом за змістовим модулем 1	18	4	2			12
Модуль 2. Засоби дистанційного навчання						
Тема 1. Засоби організації дистанційного навчання.	16	2	2			12
Тема 2. Реалізація комунікаційної структури за допомогою різних сервісів.	14		2			12
Разом за змістовим модулем 2	30	2	4			24
Модуль 3. Інструменти дистанційного навчання						
Тема 1. Інструменти для вивчення нового матеріалу	8	2				6
Тема 2. Інструменти для опитування та оцінювання	10	2	2			6
Тема 3. Цифрова творчість учнів	10	2	2			6
Тема 4. Нестандартні форми роботи за умов дистанційного навчання	14	2	6			6
Разом за змістовим модулем 2	42	8	10			24
Усього годин	90	14	16			60

Тематика практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сервіси Googley дистанційному навчанні	2
2	Використання навчального відео як технології дистанційного навчання	2
3	Створення простору для організації дистанційного навчання	2
4	Створення інтерактивних завдань для опитування та оцінювання	2
5	Інструменти для цифрової творчості учнів	2
6	Віртуальна екскурсія у процесі дистанційного навчання	2
7	Створення веб-квестів	2
8	Презентація проєктів «Урок історії за умов дистанційного	2

	навчання»	
Усього годин практичних занять		16

Методи навчання

1. Інтерактивні методи навчання (диспут, навчальні ігри).
2. Словесні методи навчання (лекція, бесіда).
3. Практичні методи навчання (виконання творчих завдань, підготовка доповідей, презентацій).
4. Проблемний виклад матеріалу.
5. Дослідницький метод навчання.

Методи контролю

1. Усне опитування, участь у груповій роботі.
2. Творчі роботи, презентації.
3. Контрольна робота.

Засоби діагностики успішності та якості навчання

- студентські проекти, презентації та виступи на практичних заняттях;
- усна відповідь;
- письмова робота.

Розподіл балів

	Поточне оцінювання та самостійна робота								Екзамен	Сума
	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3					
Тема	1	2	3	4	5	6	7	8	25	100
Бали	5	10	10	10	10	10	10	10		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

1. Алгоритм впровадження в освітній процес технологій дистанційного навчання. URL: http://www.kdket.net.ua/files/dystanc/Алгоритм%20впровадження%20в%20осв_тн_й%20процес%20технолог_й%20дистанц_йного%20навчання.pdf
2. Наказ Міністерства освіти і науки України «Деякі питання організації дистанційного навчання» (zareestrovano в Міністерстві юстиції України № 941/35224 від 8 вересня 2020 р.). URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/deyaki-pitannya-organizaciyi-distancijnogo-navchannya-zareyestrovano-v-ministerstvi-yusticiyi-ukrayini-94735224-vid-28-veresnya-2020-roku>
3. Журба О.В. Методичні рекомендації для вчителів історії щодо організації дистанційного навчання учнів в період карантину. URL: <http://ztmoippo.tilda.ws/ztm2>
4. Організація дистанційного навчання в школі. Методичні рекомендації. 2020. URL: metodichniirecomendazii-dustanciynaosvita-2020.pdf

Допоміжна література:

1. Дистанційне навчання як сучасна освітня технологія [Електронний ресурс] : матеріали міжвузівського вебінару (м. Вінниця, 31 березня 2017 р.) / відп. ред. Л.Б.Ліщинська. Вінниця : ВТЕІ КНТЕУ, 2017. 102 с. URL: http://www.vtei.com.ua/images/VN/31_03.pdf
2. Екстренедистанційне навчання в Україні: Монографія / За ред. В.М. Кухаренка, В.В. Бондаренка. Харків: Вид-во КП «Міськадрукарня», 2020. 409 с.
3. Дистанційне навчання: як зацікавити учнів — поради від учительки <https://nus.org.ua/articles/dystantsine-navchannya-yakzatsikavyty-uchniv-porady-vid-uchytelky/>
4. Коваленко О.В. Використання віртуальних екскурсій як сучасних форм організації навчального процесу. *Інноваційна педагогіка: науковий журнал*. 2019. Випуск 9. С. 94–97.
5. Кухаренко В.М. Щотижнева організація роботи вчителя у дистанційному навчанні. URL: <https://kvn-elearning.blogspot.com/2020/04/blog-post.html>
6. Логінова Н.І. Використання технологій дистанційного навчання в традиційному навчальному процесі. *Наука і освіта: Науково-практичний журнал Південнонаукового центру АПН України*. Одеса, 2004. № 4–5. С. 181–185. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/2070/Loginova%20Vikoristannya.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
7. Мобільний застосунок «Всеукраїнська школа онлайн» вже доступний для IOS. URL: mon.gov.ua/ua/news/mobilnij-zastosunok-vseukrayinska-shkola-onlajn-vzhe-dostupnij-dlya-ios
8. Навчання вдома: практичні поради для вчителів від психологині Світлани Ройз. URL: <https://nus.org.ua/articles/navchannya-vdoma-praktychniporady-dlya-vchyteliv-vid-psyhologyni-svitlany-rojz/>
9. Освіта після пандемії. Тренди майбутнього шкільної освіти. URL: <https://nus.org.ua/view/osvita-pislya-pandemiyi-chastyna-2-trendy-majbutnogo-shkilnoyi-osvity/>
10. Практики та підходи до дистанційного навчання — рекомендації для вчителів. URL: <https://nus.org.ua/articles/praktyku-ta-pidhody-dodystantsijnogo-navchannya-rekomendatsiyi-dlyavchyteliv/>
11. 35 інструментів для дистанційного навчання — добірка НУШ. URL: <https://nus.org.ua/articles/30-instrumentv-dlyadystantsijnogo-navchannya-dobirka-nush/>
12. Усе в одному місці: як програма Discord допоможе організувати дистанційне навчання. URL: <https://nus.org.ua/articles/use-v-odnomu-mistsi-yakprogramma-discord-dopoozhe-organizuvaty-dystantsijnenavchannya/>
13. Чотири сервіси, які допоможуть організувати дистанційне навчання. URL: <https://nus.org.ua/articles/chotyry-servisy-yakidopomozhut-organizuvaty-dystantsijne-navchannya/>

14. Як використовувати YouTube у дистанційному навчанні. URL: <https://nus.org.ua/articles/yak-vykorystovuvaty-youtube-udystantsijnijnomu-navchanni/>
15. Як працювати в Google-клас: покрокова інструкція. URL: <https://nus.org.ua/articles/yak-pratsyuvaty-v-google-klaspokrokovaya-instruktsiya/>
16. Як технічно організувати дистанційне навчання — покрокова інструкція. URL: <https://nus.org.ua/articles/yak-tehnichno-organizuvatydystantsijne-navchannya-pokrokovaya-instruktsiya/>

Інтернет-ресурси:

17. «Книга-мандрівка». URL: https://www.youtube.com/channel/UChq5vXBXgKpU0_Nx18pDKyuw
18. Міністерство освіти України. URL: <https://www.youtube.com/c/MONUKRAINE>
19. Онлайн-курс для викладачів та працівників адміністрації закладів вищої освіти «#blend_it: опануємо змішане навчання». URL: <https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:DECIDE+3+2020/about>
20. Онлайн-курс для вчителів «Бери й роби. Змішане та дистанційне навчання». URL: https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:EdEra_Osvitoriya+BR102+2020/about
21. Онлайн-курс для вчителів та керівників шкіл «Про дистанційний та змішаний формат навчання». URL: <https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:MON-DECIDE+1+2020/about>
22. «Пишемо історію». URL: <https://www.youtube.com/watch?v=ud5R31eBS8A>
23. Сервіс дистанційного навчання для вчителів. URL: <https://thedigital.gov.ua/news/servisi-distantsiynogo-navchannya-dlya-vchiteliv?fbclid=IwAR23u4Mzw2dBJYio90on8h6IOIhfC4MsJPn-WO7рахбаQBzPZWsoS0-eeYU>
24. Спецпроект Edera та Освіторії «Історія України в історіях». Повний курс з історії України для підготовки до ЗНО. URL: <https://znohistory.ed-era.com>
25. Сучасні технології в освіті. URL: <https://educationpakhomova.blogspot.com>
26. Технології дистанційного навчання. URL: <https://sites.google.com/view/onlinelearningfeatures/головна?authuser=0>
27. Всеукраїнська школа онлайн. URL: <https://www.youtube.com/channel/UCqSeppXKUO6x8FSCWiMD1zA>
28. «Уроки історії Пітона Каа». URL: <https://www.youtube.com/channel/UCy-p0X1iEjN3pY7Ck9q3kAw>
29. Уроки історії в умовах дистанційного навчання (частина 1). URL: <https://www.youtube.com/watch?v=tOuq32DuO0g>
30. Уроки історії в умовах дистанційного навчання (частина 2). URL: <https://www.youtube.com/watch?v=bzav6zoyHZE>

ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Студент має право:

- вільно висловлювати свої думки усно або письмово;
- відпрацьовувати пропущені заняття в установленому порядку;
- отримати індивідуальні консультації у викладача.

Студент зобов'язаний:

- відвідувати заняття всіх видів відповідно до встановленого дирекцією розкладу, запізнення на заняття допускається тільки з поважних причин;
- брати активну участь у роботі під час аудиторних занять, дотримуватися правил етичної поведінки, поважати думки та права інших студентів і викладача;
- під час аудиторних занять додержуватися правил з техніки безпеки у навчальній аудиторії.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Пропущені з поважної причини заняття дозволяється відпрацьовувати впродовж **двох тижнів** після завершення дії поважної причини і при наявності документа-підстави (довідки, розпорядження про індивідуальний графік відвідування тощо).

Навчання з елементами дистанційної освіти можливе через мережу Інтернет за погодженням з викладачем лише у випадках поважної причини відсутності студента.

Якщо студент під час проходження навчального курсу виявив бажання поглибити знання та розвинути компетентності шляхом інформальної освіти і отримав сертифікат про проходження вебінару чи онлайн-курсу, він може отримати до 20 балів (залежно від кількості годин та результатів).

Академічна доброчесність та плагіат.

Політика щодо академічної доброчесності. Студенти керуються нормами «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти в національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка» (Наказ Ректора № 383 від 27.12.2019 р. зі змінами і доповненнями від 23.12.2020 (<https://drive.google.com/file/d/1YOj2QK3xW-03evO8Tkg1o3ZKUAbBL-VH/view>)). Підготовка завдань з використанням інформаційних джерел без посилань на них є плагіатом і несе академічну відповідальність.

Мобільні пристрої на практиці використовуються тільки з дозволу викладача.

Політика щодо викладання. Викладання навчальної дисципліни відбувається на засадах студентоцентризму, антропоцентризму, гуманізму, взаємоповаги.